

PRAVILNIK O NAČINU POSTUPANJA SA OTPACIMA KOJI IMAJU SVOJSTVA OPASNIH MATERIJA ("Sl. glasnik RS", br. 12/95)

Član 1

Ovim pravilnikom uređuje se način postupanja sa pojedinim otpacima koji imaju svojstvo opasnih materija (u daljem tekstu: opasni otpaci), način vođenja evidencija o vrstama i količinama opasnih materija u proizvodnji, upotrebi, prevozu, prometu, skladištenju i odlaganju.

Član 2

Opasni otpaci u smislu ovog pravilnika, jesu svi otpaci u tečnom ili čvrstom agregatnom stanju koji nastaju obavljanjem delatnosti a sadrže materije, odnosno hemijske elemente i njihova jedinjenja koje svojim osobinama i hemijskim reakcijama ugrožavaju životnu sredinu, život i zdravlje ljudi a navedene su u spisku opasnih materija koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 3

Opasni otpaci se na mestu nastanka klasificuju u zavisnosti od agregatnog stanja u kojem se nalaze, fizičkih osobina, hemijskog sastava, međusobne kompatibilnosti i načina dalje obrade.

Član 4

Obradu opasnih otpadaka obavlja preduzeće, drugo pravno lice i preduzetnik (u daljem tekstu: preduzeće) kod koga nastaju opasni otpaci, odnosno drugo preduzeće koje ima odgovarajuću tehnologiju, uređaje i opremu.

Opasni otpaci se sakupljaju u privremena skladišta i skladišta, pripremaju za preradu i prevoz, klasifikuju u posebno obezbeđenim objektima ili prostorijama.

Prostor za privremeno skladištenje gradi se za smeštaj najmanje dvostrukе količine opasnih otpadaka koja prosečno nastaje između dva ciklusa obrade, odnosno prevoza, tako da obezbeđuje njihovu zaštitu od spoljnih uticaja.

Klasifikovani i na propisan način obeleženi opasni otpaci iz privremenih skladišta odlažu se na posebno uređeni prostor (u daljem tekstu: skladište).

Skladište je zatvoren prostor, opremljen uređajima i postrojenjima koji su u zavisnosti od osobenosti opasnih otpadaka neophodni za njihovu obradu.

Član 5

Opasni otpaci u tečnom stanju drže se u sudovima maksimalne zapremine do 200 l, izrađenim od materijala koji obezbeđuje nepropustljivost prilikom privremenog držanja, prerade ili prevoza do mesta za trajno skladištenje ili dalju obradu.

Član 6

Posude i prostorije u koje se privremeno smeštaju opasni otpaci označavaju se na vidnom mestu.

Dimenzije oznake zavise od površine posude i prostorije, a najmanje 1/10 površine na koju se oznaka stavlja.

Oznaka sudova malih dimenzija je površine od najmanje 100 cm².

Oznaka, u smislu st. 1 do 3 ovog člana se stavlja na spoljašnji deo posude i prostorije standardnim međunarodnim znacima.

Član 7

Skladište se smešta tako da:

1. udaljenost od naselja iznosi najmanje 5 km, a u posebnim geografskim uslovima, u kojima postoje prirodne orografske prepreke između naselja i skladišta, odstupanje iznosi najmanje 2 km,
2. udaljenost iznosi najmanje 3 km, od zaštićenog prirodnog dobra odnosno spomenika kulture,
3. je udaljenost od obala reka najmanje 2 km,
4. glinovit teren ima sloj od najmanje 20 m gline, sa propustljivošću od najviše 10-8 cm/s, ili veštački izgrađen nepropusni teren,
5. je najviši nivo podzemne vode udaljen najmanje 1 m od donje spoljašnje strane skladišta,
6. tereni nisu podložni plavljenju,
7. je obezbeđena zaštita životne sredine, života i zdravlja ljudi.

Opasni otpaci se mogu skladištiti:

1. u rudnicima koji su napušteni zbog iscrpljenosti ležišta ruda, ako nema opasnosti od prodiranja podzemnih voda, ako se ispod i iznad mesta skladištenja nalazi dovoljan sloj vodonepropustivog tla i ne preti pojava metana i drugih eksplozivnih gasova.
2. na stenovitoj podlozi sa izgrađenim prostorima za skladištenje, gde je obezbeđeno odvajanje opasnih otpadaka koji se skladište i okolnih geoloških formacija, za slučaj tektonskih pojava i drugih geomorfoloških promena.

Član 8

Kapacitet skladišta planira se za vreme od najmanje 25 godina.

Kapacitet skladišta koje ima uređaje, objekte i postrojenja za obradu opasnih otpadaka planira se prema potrebama i za duže ili kraće vreme.

Član 9

Skladište se fizički obezbeđuje.

Skladište na ulazu ima rampu sa svetlosnom signalizacijom i prostorije za kontrolu dovoza opasnih otpadaka. Prilazni put za transportna vozila ispred rampe ima proširenje.

Skladište ima: kolsku i decimalnu vagu, pokretnu i stalnu dizalicu, prostor za smeštaj opasnih otpadaka, hidrantske uređaje za protivpožarnu zaštitu iz centralnog, lokalnog ili vlastitog sistema za snabdevanje vodom, signalne zvučne i svetlosne uređaje za signalizaciju opasnosti od požara ili od opasnih otpadaka, prostorije za obezbeđenje higijensko-tehničke zaštite zaposlenih, ambulantu za prvu pomoć, tehnološke puteve, prostor za detoksifikaciju vozila i ambalaže i uređaj za prečišćavanje otpadnih voda.

Skladište ima, pored objekata i opreme iz st. 2 i 3 ovog člana, i posebne objekte za obradu pojedinih opasnih otpadaka.

Član 10

Na ulazu u skladište kontrolišu se merenjem i uzimanjem uzoraka za laboratorijske analize vrsta, količina, fizička i hemijska svojstva opasnih otpadaka i pregleda prateća dokumentacija. Opasni otpaci nedovoljno ispitanih osobina do pribavljanja potrebnih informacija privremeno se skladište odvojeno od ostalih opasnih otpadaka, na određenom mestu u krugu skladišta. O svakom dovozu i prihvatanju opasnih otpadaka u skladište i njihovoj daljoj obradi vodi se evidencija prema obrascima koji su odštampani u prilogu ovog pravilnika i čine njegov sastavni deo.

Član 11

O količinama i vrstama stvorenih, prihvaćenih, obrađenih i uskladištenih opasnih otpadaka izveštava se ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine jedanput mesečno, do desetog u mesecu za prethodni mesec.

Član 12

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Prilog broj 1

KATEGORIJE OPASNIH OTPADAKA KOJI SE KONTROLIŠU

1. Tipovi otpadaka po mestu nastajanja:

- 1.1. Klinički otpaci iz bolnica, medicinskih centara i klinika
- 1.2. Otpaci iz proizvodnje i pripreme farmaceutskih proizvoda
- 1.3. Otpaci koji se sastoje od farmaceutskih proizvoda, droga i lekova
- 1.4. Otpaci iz proizvodnje, formулације и коришћења biocida и fitofarmaceutskih proizvoda
- 1.5. Otpaci iz proizvodnje, formулације и коришћења hemikalija за заштиту шума
- 1.6. Otpaci iz proizvodnje, formулације и коришћења organskih rastvarača
- 1.7. Otpaci iz termičkih procesa koji sadrže cijanide
- 1.8. Otpaci na mineralna ulja koja ne odgovaraju svojoj prvobitnoj nameni
- 1.9. Zauljene otpadne vode, smeše voda-ugljovodonik, emulzije
- 1.10. Otpadne materije i predmeti koji sadrže ili su zagadeni polihlorisanim bifenilima (PCBs) ili polihlorisanim terfenilima (PCBs) i/ili polibromovanim bifenilima (PBBs)
- 1.11. Rezidualni otpad iz procesa rafinerije, destilacije i svakog drugog pirolitičkog tretmana
- 1.12. Otpaci iz proizvodnje, formулације и коришћења mastila, boja, pigmenata, lekova, voskova
- 1.13. Otpad iz proizvodnje, formулације и коришћења smola, lateksa, plastifikatora, lepkova, adheziva
- 1.14. Otpadne hemijske materije nastale u istraživačkim i razvojnim aktivnostima koje nisu

- identifikovane i/ili su nove i čiji efekti na čoveka i/ili okolinu su poznati
- 1.15. Otpaci sa eksplozivnim osobinama koji nisu predmet drugih propisa
 - 1.16. Otpaci iz proizvodnje, formulacije i korišćenja fotografskih hemikalija i materijala za razvijanje
 - 1.17. Otpaci nastali pri površinskom tretmanu metala i plastike
 - 1.18. Ostaci iz prerade industrijskog otpada
- 2. Otpaci koji u svom sastavu sadrže:**
- 2.1. Metalni karbonikl
 - 2.2. Berilijum i njegova jedinjenja
 - 2.3. Jedinjenja šestovalentnog hroma
 - 2.4. Jedinjenja bakra
 - 2.5. Jedinjenja cinka
 - 2.6. Arsen i njegova jedinjenja
 - 2.7. Selen i njegova jedinjenja
 - 2.8. Kadmijum i njegova jedinjenja
 - 2.9. Antimon i njegova jedinjenja
 - 2.10. Telur i njegova jedinjenja
 - 2.11. Živa i njena jedinjenja
 - 2.12. Talijum i njegova jedinjenja
 - 2.13. Olovo i njegova jedinjenja
 - 2.14. Neorganska jedinjenja fluora i kalcijum fluorid
 - 2.15. Neorganski cijanidi
 - 2.16. Kiseli rastvori ili kaseline u čvrstom stanju
 - 2.17. Bazni rastvori i baze u čvrstom stanju
 - 2.18. Azbest (prašina i vlakna)
 - 2.19. Organska jedinjenja fosfora
 - 2.20. Organski cijanidi
 - 2.21. Fenoli, jedinjenja fenola i florofenoli
 - 2.22. Etri
 - 2.23. Halogenisani organski rastvarači
 - 2.24. Organski rastvarači isključujući halogenisane rastvarače
 - 2.25. Jedinjenja polihlorisanog dibenzofurana
 - 2.26. Jedinjenja polihlorisanog dibenzo-p-dioksina
 - 2.27. Organohalogena jedinjenja osim materija koje se navode u ovom prilogu
 - 2.28. Opasni otpaci iz domaćinstva
 - 2.29. Ostaci iz procesa spaljivanja otpadaka iz domaćinstva

3. Lista opasnih karakteristika otpadaka:

Klasa Šifra		Karakteristika
1	2	3
1	H1	Eksplozivne materije Eksplozivna materija ili njen otpad je čvrsta ili tečna materija ili otpad (ili mešavina materija ili otpada) koja pri hemijskim reakcijama oslobađa gas na određenoj temperaturi i pritisku i pri takvoj brzini da dolazi do oštećenja okoline
3	H3	Zapaljive tečnosti Zapaljive tečnosti su tečnosti ili mešavine tečnosti ili tečnosti koje sadrže čvrste materije u rastvoru ili suspenziji (ali ne uključuju materije ili otpade koji su klasifikovani na nekom drugom mestu na osnovu njihovih karakteristika) koje oslobađaju zapaljive pare na temperaturama koje nisu iznad 60,5°C, pri ispitivanjima u zatvorenoj komori ili iznad 65,5°C pri testu u otvorenoj komori
4.1	H4.1	Zapaljive čvrste materije Čvrste materije ili čvrsti otpaci osim onih koji su klasifikovani kao eksplozivni, koji su pri normalnim uslovima transporta zapaljivi, ili mogu prouzrokovati ili doprineti nastajanju plamena trenjem
4.2	H4.2	Materije ili otpaci skloni spontanom samopaljenju Materije ili otpaci koji se pod normalnim uslovima korišćenja zagrevaju spontano ili se zagrevaju pri kontaktu sa vazduhom a zatim se mogu zapaliti
4.3	H4.3	Materije ili otpaci koji u kontaktu sa vodom oslobađaju zapaljive gasove Materije ili otpaci koji se interakcijom sa vodom mogu spontano zapaliti ili mogu osloboditi zapaljive gasove u opasnim količinama
5.1	H5.1	Oksidirajuće materije Materije ili otpaci koji dok sami po sebi ne moraju biti zapaljivi mogu, generalno, oslobađanjem kiseonika prouzrokovati ili doprineti paljenju drugih materijala
5.2	H5.2	Organski peroksidi Organske materije ili otpaci koji sadrže bivalentnu vezu -o-o, koje su toplotno nestabilne materije i koje podležu egzotermno samoubrzavajućem razlaganju
6.1	H6.1	Otrovne materije Materije ili otpaci koji ili mogu prouzrokovati smrt, ozbiljne povrede ili štetiti zdravlju čoveka ako se proguštaju ili udišu ili dođu u kontakt sa kožom
6.2	H6.2	Zarazne materije Materije ili otpaci koji sadrže mikro organizme ili njihove toksine i koji su proizvodi ili se sumnja da prouzrokuju oboljenja kod čoveka ili životinja
8	H8	Korozivne materije Materije ili otpaci koji hemijskim delovanjem prouzrokuju ozbiljna oštećenja u kontaktu sa živim tkivom ili u slučaju procurivanja mogu oštetiti materijale ili čak uništiti druge proizvode ili sredstva, i koji mogu biti uzrok i drugih opasnosti
9	H9	Materije koje oslobađaju toksične gasove u kontaktu sa vazduhom ili vodom Materije ili otpaci koji interakcijom sa vazduhom ili vodom oslobađaju toksične

- gasove u opasnim količinama
- 9 H11 Toksične materije (odloženo ili hronično)
Materije ili otpaci koji ako se udišu ili gutaju ili ako prodiru kroz kožu mogu izazvati odložene ili hronične efekte, uključujući i stvaranje karcinoma
- 9 H12 Ekotoksične materije
Materije ili otpaci koji su prisutni, izazivaju trenutni ili produženi nepovoljni uticaj na okolinu usled bioakumulacije i/ili utiču svojom toksičnošću na biotičke sisteme
- 9 H13 Materije koje posle odlaganja mogu oštetiti druge materije (npr. procurivanjem) koji poseduju bilo koju karakteristiku od napred navedenih.

Prilog 2

2.1. Prijava otpadaka koji imaju svojstva opasnih materija

1. Naziv preduzeća _____
2. Mesto _____
3. Opština _____
4. Okrug _____
5. Adresa _____
6. Telefon _____
7. Telefaks _____
8. Šifra delatnosti _____
9. Grupa kojoj pripadaju opasni otpaci preduzeća _____
10. Izvor i mesto nastanka opasnih otpadaka _____
11. Masa ukupnih opasnih otpadaka
kg i (ili m³) dan _____
kg i (ili m³) mesec _____
kg i (ili m³) mese _____
12. Sadržaj opasne materije u otpadu (težinski procenti) _____
13. Osnovna karakteristika opasnih otpadaka
- toksičan () 1
- zapaljiv () 1
- korozivan () 1
- raktivan () 1
14. Opis fizičkog stanja opasnih otpadaka
- čvrst ()
- praškast ()
- mulj ()
- tečan ()
- suspenzija ()
- emulzija ()
- ostalo ()
15. Materije čije prisustvo čini otpatke opasnim
- hemijski naziv _____
- formula _____
- trgovački naziv _____

16. Masa opasnih otpadaka u krugu preduzeća koja se privremeno skladišti (kg i/ili m³) _____
17. Gde i kako se skladište opasni otpaci u preduzeću
- uređeno skladište - kako () _____
- neuređeno skladište () _____
18. Dosadašnji postupak sa opasnim otpacima
- sopstveno postrojenje za obradu ()
- odlagani na deponiju komunalnog otpada ()
- odlagani na deponiju industrijskog otpada ()
- odlagani na deponiju za opasne otpatke ()
- ostalo _____
19. Mesto odlaganja opasnih otpadaka van preduzeća _____
20. Odvoženje opasnih otpadaka
- sopstveni prevoz ()
- specijalizovano preduzeće ()
- javne službe () _____
21. Odgovorno lice za upravljanje opasnim otpacima u preduzeću i za verodostojnost podataka iz prijave
- lično ime _____
- telefon _____
22. Datum popunjavanja prijave _____

2.2. Mesečni list evidencije postupaka sa opasnim otpacima u preduzeću

Preduzeće _____ Mesto _____
Ulica _____ Br. _____ Opština _____
Okrug _____ Telefon: _____ Telefaks: _____

- bazna proizvodnja da ne
- proizvodnja intermedijera da ne
- prerada da ne
- proces u kome nastaju opasni otpaci _____
- mesto nastanka opasnih otpadaka u procesu _____
- vrsta i fizičko stanje _____
- komercijalni i hemijski naziv opasne materije _____
- hemijska formula _____
- ukupna masa ili zapremina opasnih otpadaka kg ili m³ _____
- sadržaj opasnih materija u otpacima (maseni procenti) _____

Otpaci se obrađuju: da ne
- vrsta termičke obrade
- vrsta hemijske obrade
- vrsta fizičke obrade
- vrsta biološke obrade

Da li se otpaci koriste kao sekundarna sirovina: da ne
- reciklaža
- kao energetski izvor

Gde i kako se odlažu opasni otpaci u preduzeću:
- neuređena privremena skladišta
- uređena privremena skladišta

Trajno zbrinjavanje opasnih otpadaka:

- kao sekundarna sirovina
- skladište opasnih otpadaka
- postrojenje za obradu
- ostalo

Masa ili zapremina opasnih otpadaka kg ili m³:

Mesec, godina:

1. _____	11. _____	21. _____
2. _____	12. _____	22. _____
3. _____	13. _____	23. _____
4. _____	14. _____	24. _____
5. _____	15. _____	25. _____
6. _____	16. _____	26. _____
7. _____	17. _____	27. _____
8. _____	18. _____	28. _____
9. _____	19. _____	29. _____
10. _____	20. _____	30. _____

Ukupno: _____

Odgovorno lice,

NAPOMENA:

Popunjava se posebno za svaku vrstu opasnih otpadaka

2.3. Evidencija skladištenja opasnih otpadaka

Skladište _____ Mesto _____

Ulica _____ Br. _____ Opština _____

Okrug _____

Telefon _____ Telefaks _____

Skladište samo za odlaganje opasnih otpadaka da ne

Sa uređajima za:

- termičku obradu
- hemijsku obradu
- fizičku obradu
- biološku obradu
- recikliranje opasnih otpadaka

Prostor za trajno skladištenje opasnih otpadaka u m³ -

Skladište izgrađeno u skladu sa pravilnikom: da ne

Evidenciona lista za trajno skladištenje opasnih otpadaka

Dan, mesec, godina	Preduzeće	Vrsta i fizičko stanje opasnih otpadaka	hemski naziv i formula opasne materije u otpacima	masa ili zapremina otpadaka kg ili m ³

2.4. Evidenciona lista obrade opasnih otpadaka

Dan, mesec, godina _____

Preduzeće _____

Vrsta i fizičko stanje opasnih otpadaka _____

Hemski naziv i formula opasne materije u otpacima _____

Masa ili zapremina opasnih otpadaka kg ili m³ _____

Podvrsta termičke obrade _____

Vrsta hemijske obrade _____

Vrsta biološke obrade _____

Masa ili zapremina ostatka od odrade za trajno skladištenje
(kg ili m³) _____